

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok

VII. osztály

II. félév

A Digitaliada programban résztvevő iskolák matematika tanárai által összeállított kiadvány, koordinálta Adina Roșca Oktatási Szakértő

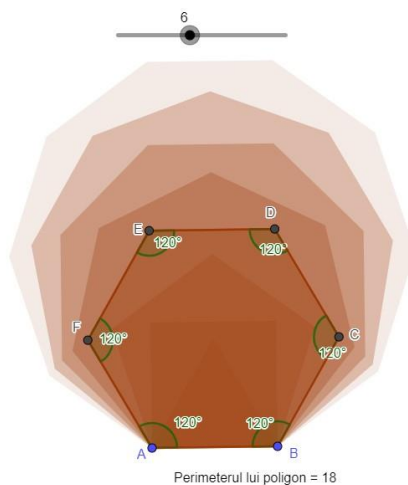
A jelen dolgozatban olyan szövegek és illusztrációk találhatóak, amelyeket az Orange Alapítvány szerzői joga véd, az AttributionNonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0) feltételeinek megfelelően. Ezeket a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/> címen találhatjuk meg. Az itt megjelenő illusztrációk a javasolt alkalmazások képernyőmásolatai. A borító, az illusztrációk, bejegyzett védjegyek, az Orange Alapítvány és Digitaliada logók, valamint minden más, a borítón megjelenő márkaelem szerzői jogok által védett és nem használható a jogos tulajdonos előzetes beleegyezése nélkül.

Cuprins

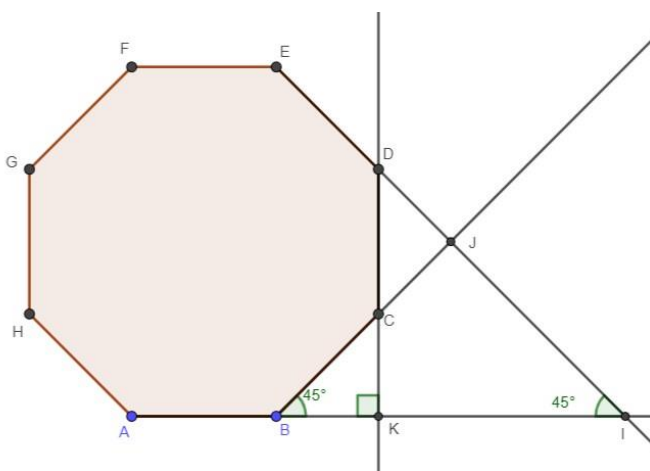
SZABÁLYOS SOKSZÖGEK.....	2
Körbe írható szabályos sokszögek	2
HÁROMSZÖGEK HASONLÓSÁGA	5
Arányos szakaszok. Az egyenlő közül párhuzamosok tétele.	5
Thales tétele.....	9
Háromszögek hasonlósága	12
Metrikus összefüggések a derékszögű háromszögben.....	16
A magasság tétele	16
A befogó tétele	18
Pitágorász tétele.....	20
KÖNYVÉSZET	23

SZABÁLYOS SOKSZÖGEK Körbe írható szabályos sokszögek

- Határozzátok meg egy n oldalú ($3 \leq n \leq 10$) szabályos sokszög kerületét és a szögeinek mértékét, ha az oldala 3 cm .

- Határozzátok meg egy szabályos nyolcszög egyik oldalának tartóegyenese és a többi oldal tartóegyenese által alkotott szögek mértékét.

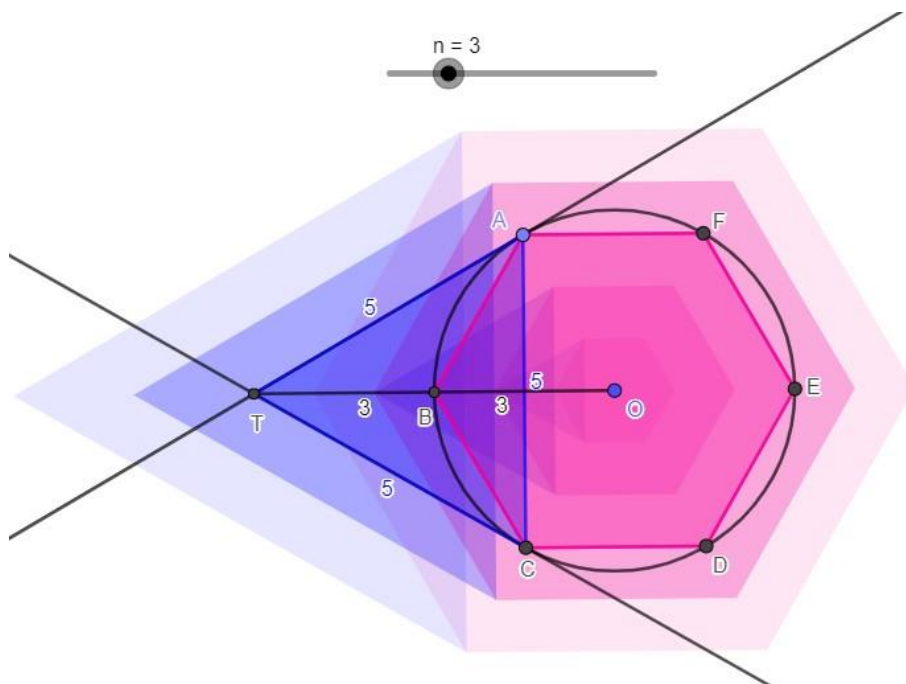
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

3. $ABCDEF$ a $C(O, r)$ körbe írható szabályos hatszög. A kör A és C pontjaiba húzott érintők a T pontban metszik egymást. Igazoljátok, hogy:

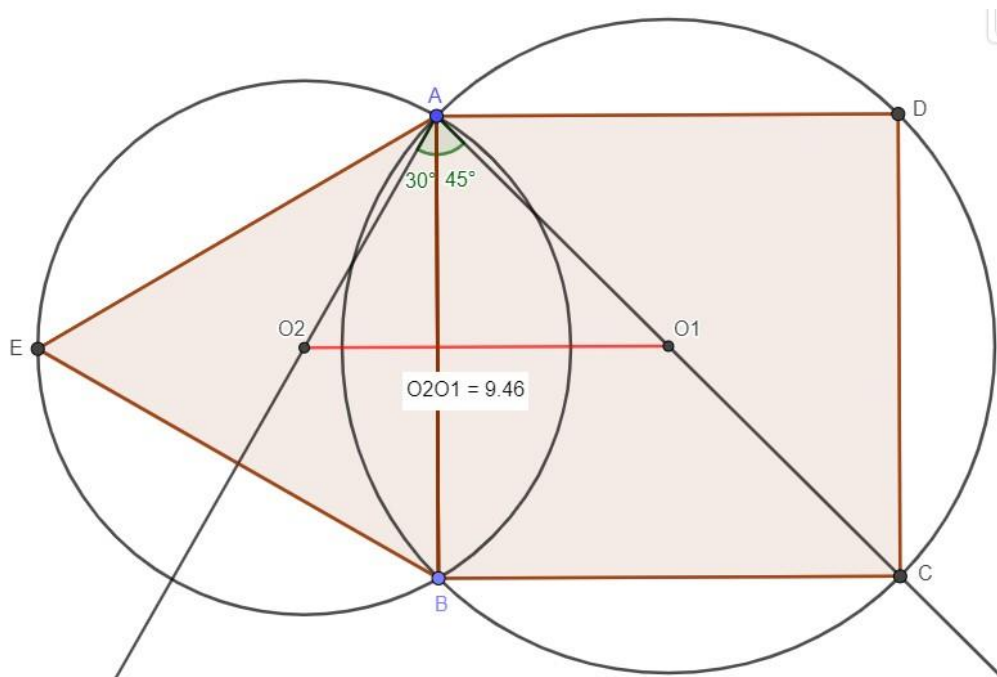
a) TAC Szabályos sokszög;

b) $OB = BT$.

II. Félév

4. Az O_1 és O_2 középpontú metsző köröknek közös húrja az $[AB]$. Ha tudjuk, hogy $AB = 12\text{ cm}$ és $[AB]$ az O_1 középpontú körbe írt négyzet oldala, illetve az O_2 középpontú körbe írt egyenlő oldalú háromszög oldala, határozzátok meg az O_1O_2 távolságot. (megközelítés két tizedesnyi pontossággal)

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

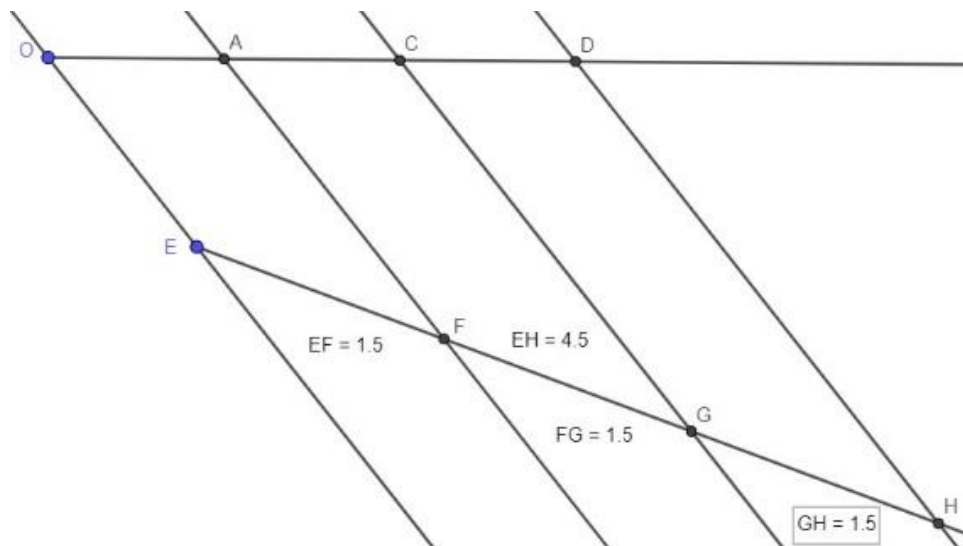
HÁROMSZÖGEK HASONLÓSÁGA

Arányos szakaszok. Az egyenlő közül párhuzamosok tétele.

1. Az O kezdőpontú félegyenesen felvesszük az A, B, C pontokat úgy, hogy $OA = 1\text{ cm}$, $OB = 2\text{ cm}$, $OC = 3\text{ cm}$. Az O, A, B, C pontokon áthaladó párhuzamos egyenesek egy tetszőleges egyenest az E, F, G és H pontokban metszenek úgy, hogy $EF = 1,5\text{ cm}$.

a) Igazoljátok, hogy G az FH szakasz felezőpontja

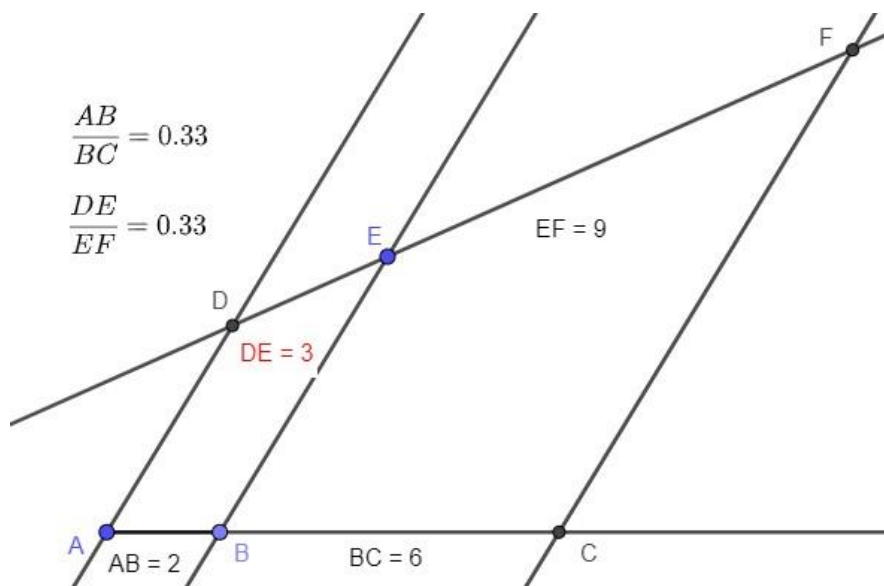
b) Határozzátok meg az EH szakasz hosszát

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

2. Az A, B, C pontok az a egyenes pontjai úgy, hogy $AB = 2$ cm, $BC = 6$ cm, valamint a D, E és F pontok a b egyenes pontjai úgy, hogy $EF = 9$ cm és az $[AB]$ és $[BC]$ szakaszok arányosak a $[DE]$ és $[EF]$ szakaszokkal. Határozzátok meg a $[DE]$ szakasz hosszát.

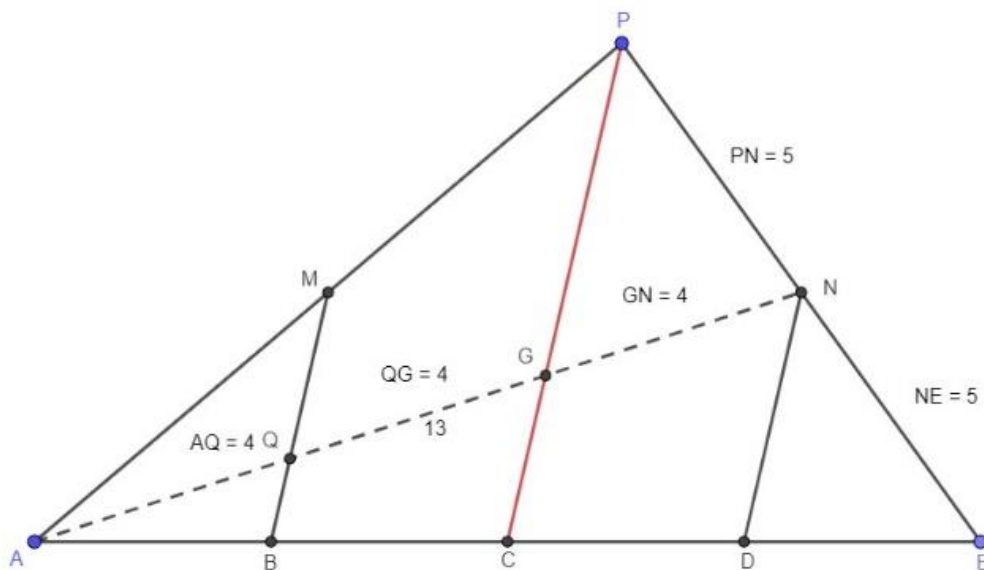
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

3. Az A, B, C, D és E pontok kollineárisak ebben a sorrendben, és $AB = BC = CD = DE$, a P pont pedig az AB egyenesen kívül helyezkedik el. A B ponton átmenő, a PC -hez húzott párhuzamos az AP egyenest az M pontban metszi, valamint a D ponton áthaladó PC -hez húzott párhuzamos a PE egyenest az N pontban metszi.

a) Igazoljátok, hogy AN az AEP háromszög oldalfelezője.

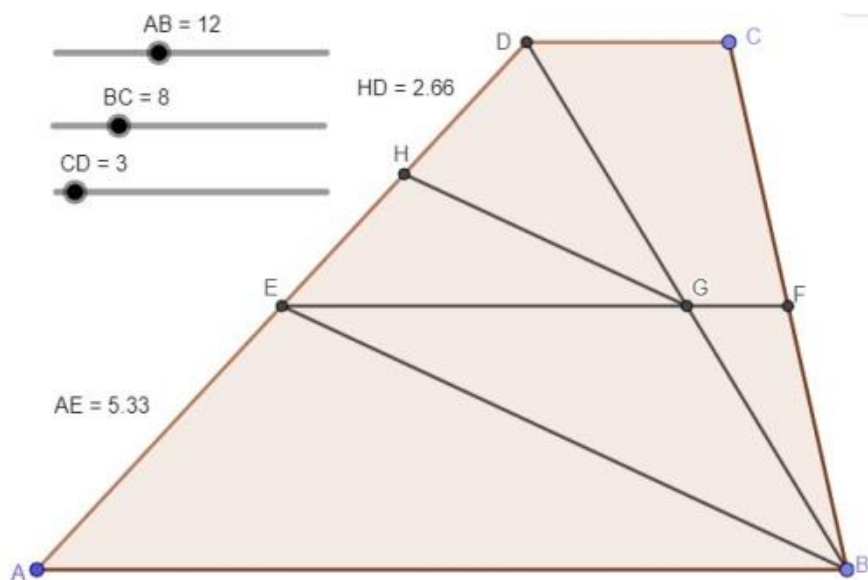
b) Ha $BM \cap AN = \{Q\}$ és $PC \cap AN = \{G\}$, igazoljátok, hogy $AQ = QG = GN$.

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

4. Az $ABCD$ trapézban $AB \parallel CD$, az EF ($F \in AD$ și $F \in BC$) középvonal a BD átlót a G pontban metszi, valamint $GQ \parallel BH$, $H \in AD$. Igazoljátok, hogy $AE = 2 \cdot DH$.

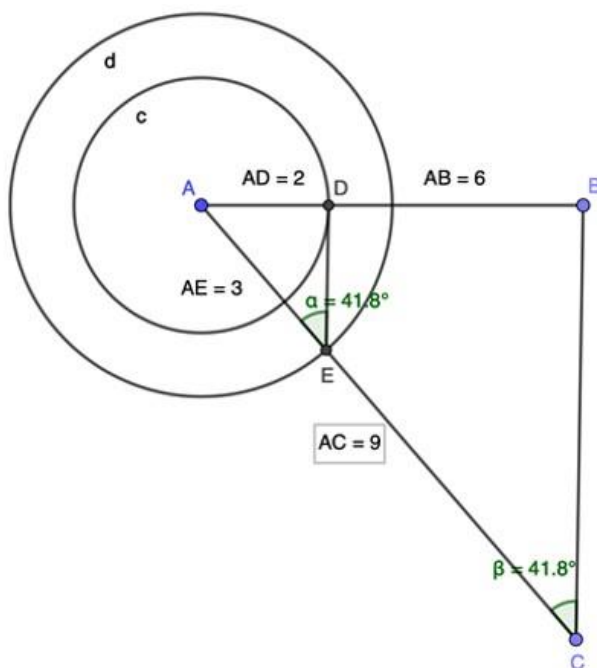

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

Thales tétele

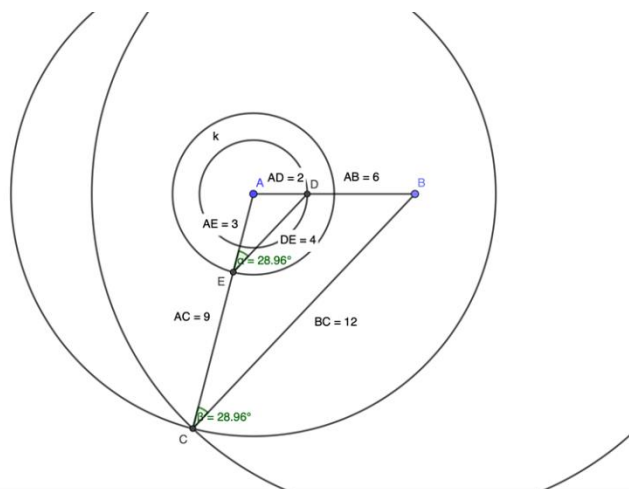
1. Adott az ABC háromszög, amelyben $AB = 6\text{ cm}$, $AC = 9\text{ cm}$, valamint a D és E , $D \in (AB)$, $E \in (AC)$ olyan pontok, hogy $AD = 2\text{ cm}$ és $AE = 3\text{ cm}$. Vizsgáljátok meg, hogy $DE \parallel BC$?

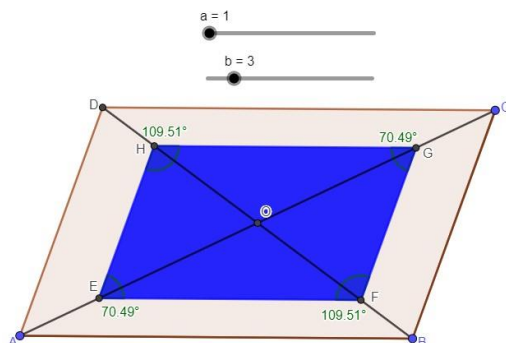
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

2. Az előbbi feladat adatai mellett, ha még tudjuk, hogy $BC = 12 \text{ cm}$, igazoljátok, hogy $DE = 4 \text{ cm}$.

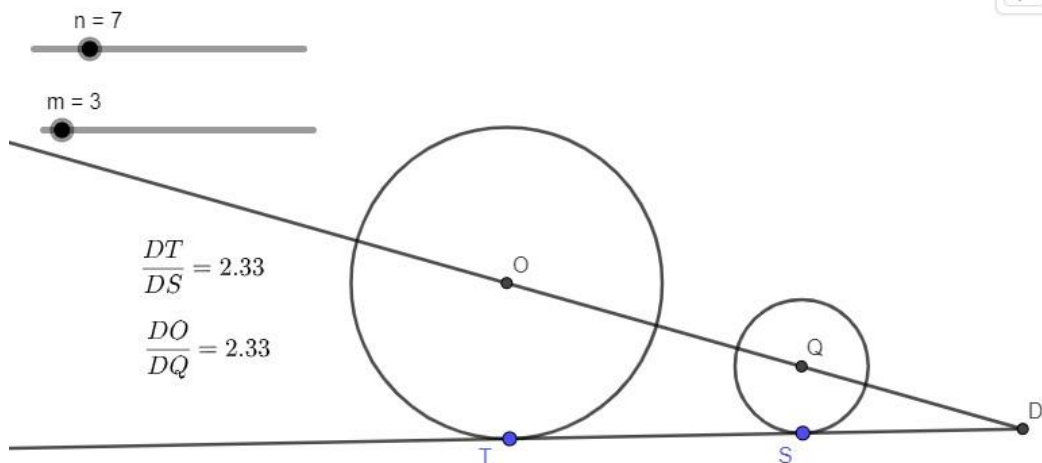
3. Az $ABCD$ paralelogrammában az E, F, G és H pontok az AO, BO, CO és DO szakaszokat ugyanolyan arányban osztják fel. Igazoljátok, hogy $EFGH$ paralelogramma.

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

4. Az a egyenes az O és Q középpontú köröket a T és S pontokban érinti. Ha $\{D\} = TS \cap OQ$, igazoljátok, hogy $\frac{DT}{DS} = \frac{DO}{DQ}$.

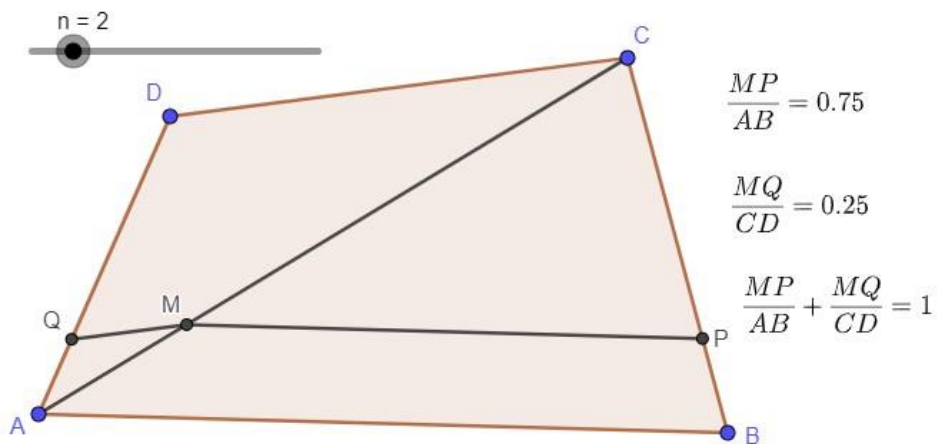
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

Háromszögek hasonlósága

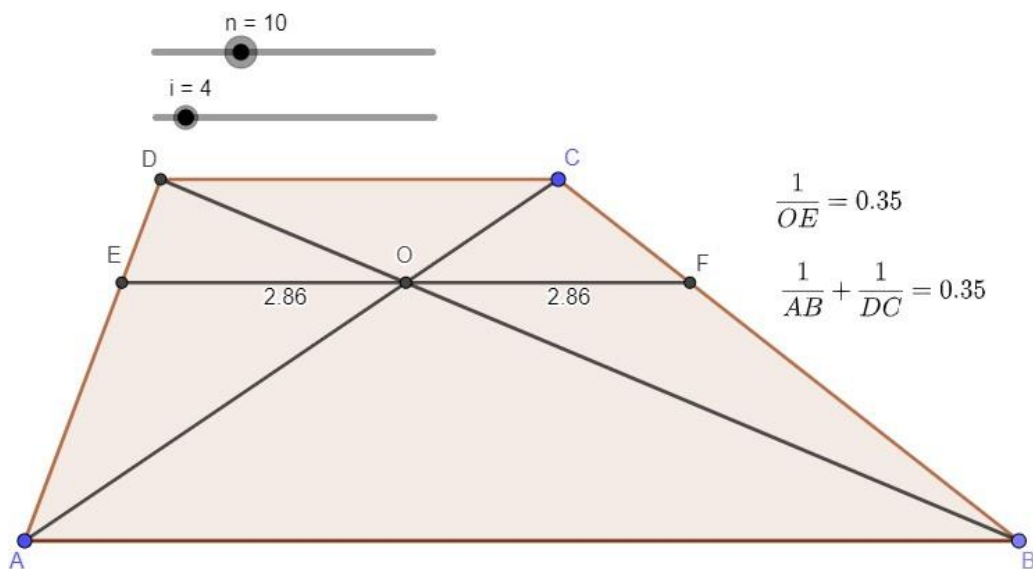
1. Fie M un Pont pe diagonala AC a patrulaterului convex $ABCD$. Se duc $MP \parallel AB$, $P \in BC$ és $MQ \parallel CD$, $Q \in AD$. Arătați că $\frac{MP}{AB} + \frac{MQ}{CD} = \text{constant}$.

Az $ABCD$ konvex négyszög AC átlóján legyen M egy tetszőleges pont. Megszerkesztjük a következő párhuzamosokat: $MP \parallel AB$, $P \in BC$ és $MQ \parallel CD$, $Q \in AD$. Igazoljátok, hogy $\frac{MP}{AB} + \frac{MQ}{CD}$ állandó.

2. Legyen O egy $ABCD$ trapéz átlóinak metszéspontja. Az O ponton keresztül az alapokhoz húzott párhuzamos az $[AD]$ és $[BC]$ oldalakat az E és F pontokban metszi. Igazoljátok, hogy:

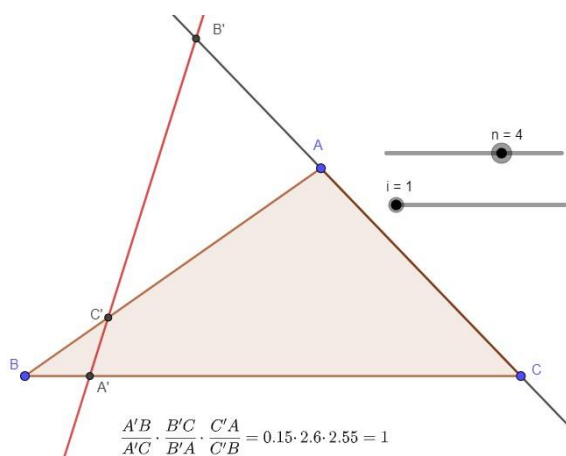
- a) $[OE] \equiv [OF]$
 b) $\frac{1}{OE} = \frac{1}{AB} + \frac{1}{DC}$

II. Félév

3. **(Menelaus tétele)** Legyen ABC egy háromszög és d egy olyan egyenes amely nem megy át az A , B vagy C ponton. Ha a d egyenes a BC , CA , AB egyeneseket az A' , B' , C' pontokban metszi, akkor

$$\frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$$

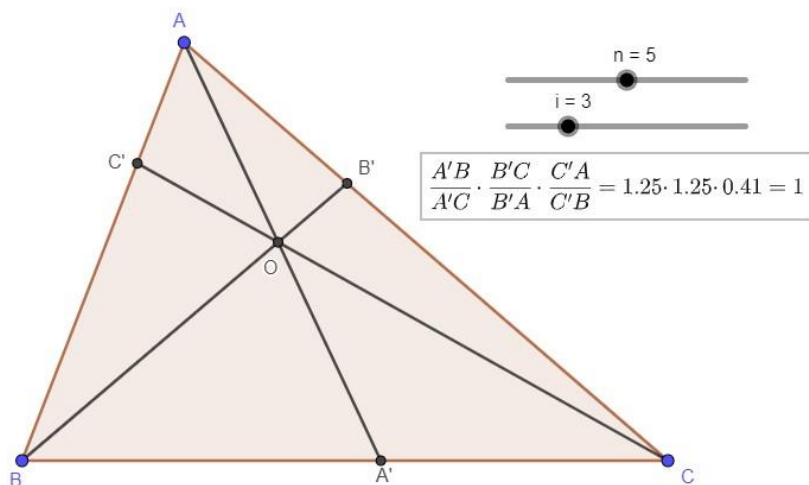

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

4. **(Ceva tétele)** Legyen az ABC háromszög. És $A' \in (BC)$, $B' \in (CA)$, $C' \in (AB)$. Ha az AA' , BB' , CC' egyeneseknek egyetlen közös pontjuk van O , akkor:

$$\frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$$

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

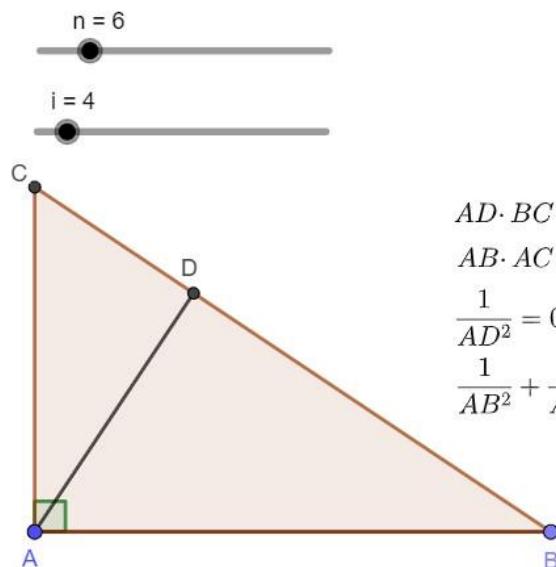
II. Félév

Metrikus összefüggések a derékszögű háromszögben A magasság tétele

1. Legyen $\triangle ABC$ derékszögű A-ban. $AD \perp BC$, $D \in (BC)$. Igazoljátok, hogy:

a) $AD \cdot BC = AB \cdot AC$;

b) $\frac{1}{AD^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2}$

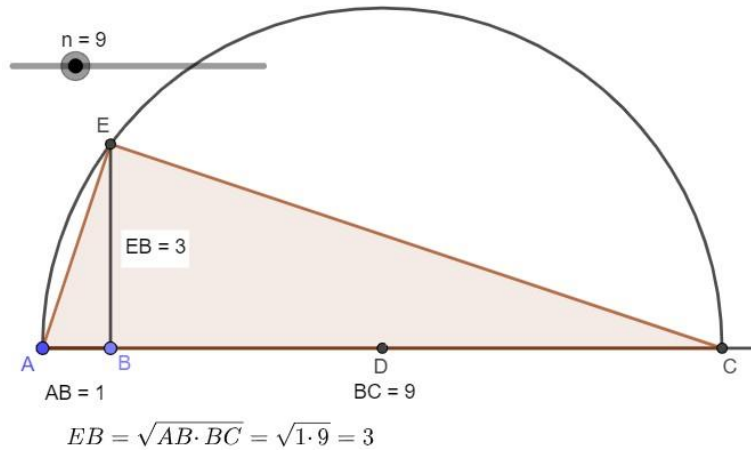

$$\begin{aligned}
 AD \cdot BC &= 24 \\
 AB \cdot AC &= 24 \quad \Rightarrow \quad AD \cdot BC = AB \cdot AC \\
 \frac{1}{AD^2} &= 0.09 \quad \Rightarrow \quad \frac{1}{AD^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \\
 \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} &= 0.09
 \end{aligned}$$

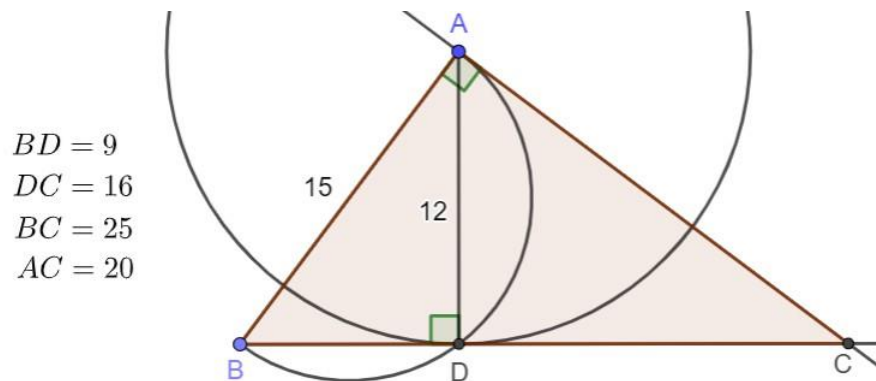
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

2. Ha n egy természetes szám, $n \geq 2$, szerkesszetez egy \sqrt{n} hosszúságú szakaszt.

3. Az ABC háromszögben $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ és $AD \perp BC$, $D \in BC$, $AB = 15 \text{ cm}$ és $AD = 12 \text{ cm}$. Határozzátok meg a BD , DC , BC és AC szakaszok hosszát

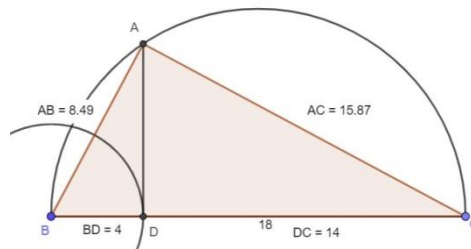

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

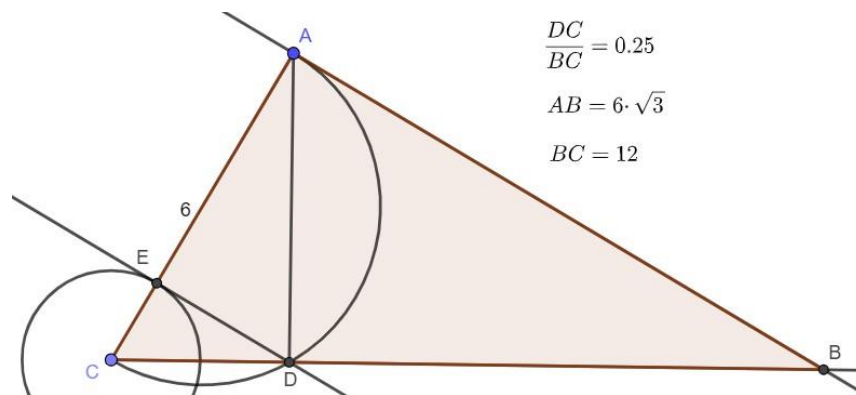
II. Félév

A befogó tétele

1. Az ABC háromszögben $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ és $AD \perp BC$, $D \in BC$, $\frac{BD}{DC} = \frac{2}{7}$ és $BC = 18$ cm. Határozzátok meg BD , DC , AC és AB szakaszok hosszát (két tizedesnyi pontossággal)

2. Az ABC háromszögben $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ és $AD \perp BC$, $D \in BC$, $\frac{DC}{BC} = \frac{1}{4}$ és $AC = 6$ cm. Határozzátok meg a BC és AB szakaszok hosszát.

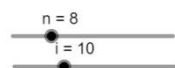
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

3. În ABC háromszögben $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$ és $AD \perp BC$, $D \in BC$. A B pontban merőlegest emelünk a BC -re E-vel jelöljük a merőleges és az AC metszéspontját. Igazoljátok, hogy:

a) $\frac{CD}{BD} = \left(\frac{AC}{AB}\right)^2$

b) $BE = \frac{BC \cdot AB}{AC}$

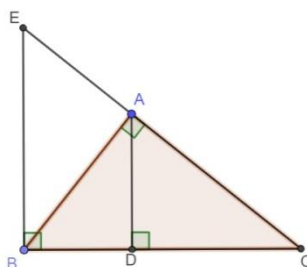

$$\frac{CD}{BD} = 1.56$$

$$\left(\frac{AC}{AB}\right)^2 = 1.56$$

$$BE = 10.24$$

$$\frac{BC \cdot AB}{AC} = 10.24$$

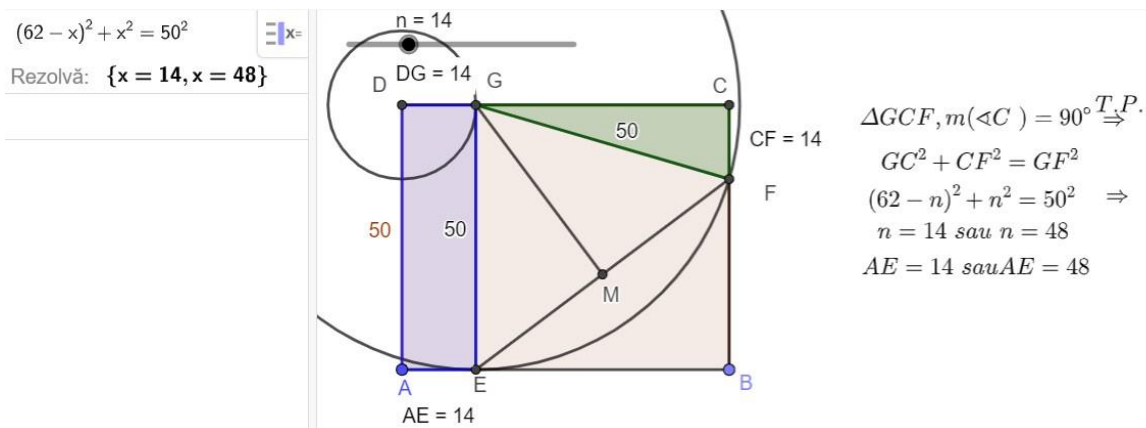

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

Pitágorász tétele

1. Az $ABCD$ téglalapban $AB = 62\text{ cm}$ és $BC = 50\text{ cm}$, és legyenek a következő pontok: $E \in (AB)$, $F \in (BC)$, $G \in (CD)$ úgy, hogy $AE = FC = GD$, és $M \in (EF)$ úgy, hogy $EM = MF$. Ha a GM az EF szakasz felezőmerőlegese határozzátok meg az $[AE]$ szakasz hosszát.

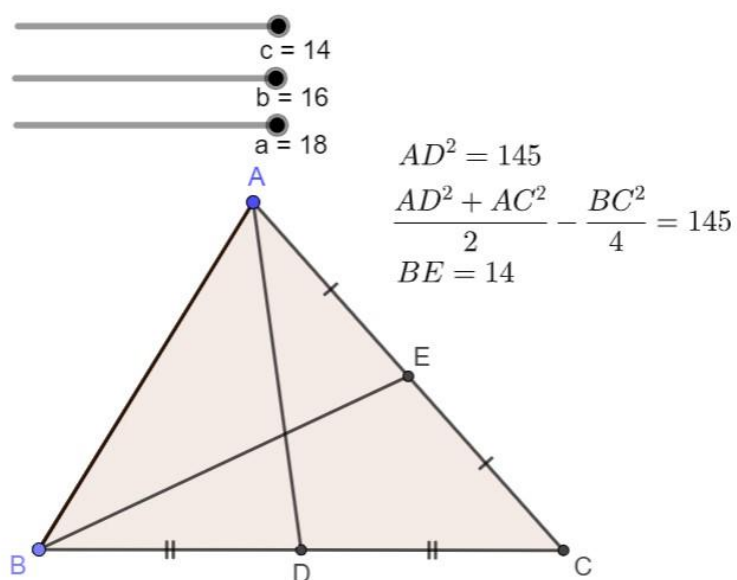
GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

2. Az ABC háromszögben AD és BE oldalfelezők.

a) Igazoljátok, hogy $AD^2 = \frac{AB^2 + AC^2}{2} - \frac{BC^2}{4}$ (Oldalfelező tétele);

b) Ha $AB = 14 \text{ cm}$, $AC = 16 \text{ cm}$ és $BC = 18 \text{ cm}$, határozzátok meg BE szakasz hosszát

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

3. Az ABC háromszög A -ban derékszögű. $D \in (AB)$ úgy, hogy $\sphericalangle ACD \equiv \sphericalangle BCD$. Ha $AB - AC = 6 \text{ cm}$ és $BC = 30 \text{ cm}$, határozzátok meg a $[CD]$ szakasz hosszát.

1	$x^2 + (x + 6)^2 = 30^2$	☐ $x =$
	$\rightarrow x^2 + (x + 6)^2 = 900$	
2	\$1	
	Rezolvá:	
	$\{x = -24, x = 18\}$	
3		

$$\Delta ABC, m(\sphericalangle A) = 90^\circ \Rightarrow AB^2 + AC^2 = BC^2$$

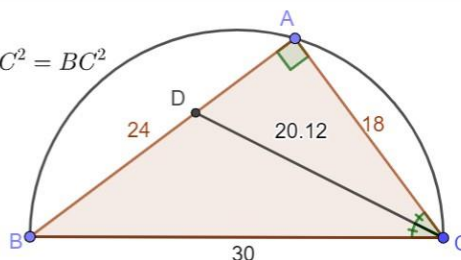
$$AC = x \Rightarrow AB = x + 6$$

$$x^2 + (x + 6)^2 = 30^2$$

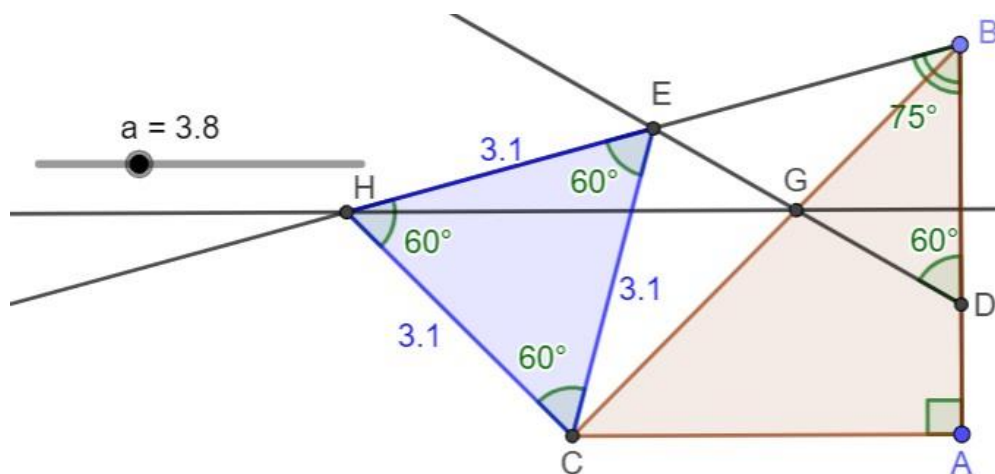
$$\Rightarrow x = 18 \text{ sau } x = -24 < 0$$

$$\Rightarrow AC = 18 \text{ și } AB = 24$$

$$CD = 9\sqrt{5} \approx 20,12$$

4. Adott az ABC egyenlő szárú derékszögű háromszög, $m(A) = 90$, és $D \in (AB)$ úgy, hogy $AD = \frac{1}{3}AB$. Az AB egyenes és a C pont által alkotott félsíkban felvesszük az E pontot úgy, hogy $m(\sphericalangle BDE) = 60^\circ$ és $m(\sphericalangle DBE) = 75^\circ$. A BC és DE egyenesek a G pontban metszik egymást, majd a G ponton keresztül az AC -hez húzott párhuzamos a BE egyenest a H pontban metszi. Igazoljátok, hogy a CEH háromszög egyenlő oldalú.

GeoGebra segítségével bizonyított feladatok – VII. osztály

II. Félév

KÖNYVÉSZET

1. Negrilă, A., Negrilă, Maria, *Matematică , clasa a VII-a*, Editura Paralela 45, București, 2019.
2. Perianu, M., Balica, i., *Matematică, clasa a VII-a*, Editura Art Educațional, București, 2019
3. Pop, C.P., Pop, Simona, *Olimpiada satelor din România pentru clasele VI-VIII*, Editura Nomina, Pitești, 2018.
4. ****Matematică, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Sigma, București, 2019.
5. ***<http://mate.info.ro/acasa.html>